

Kostnader för förfaranden - Sverige

På den här sidan hittar du information om rättegångskostnader i Sverige.

Regelverk för juristernas arvoden

Jurister

Juristernas arvoden är oreglerade i Sverige. Om rättshjälp beviljas finns dock en statligt fastställd avgift per timme. 2015 är denna avgift i de flesta fall 1 302 kronor per timme exklusive moms (dvs. 1 628 kronor per timme inklusive moms). **Advokatsamfundets** vägledande regler för god advokatsed anger att det arvode som en advokat debiterar ska vara skäligt.

Fasta kostnader

Fasta kostnader i tvistemålsförhandlingar

Fasta kostnader för parterna i tvistemålsförhandlingar

För ansökan i **tvistemål** ska sökanden betala en ansökningsavgift till rätten. Ansökningsavgiften uppgår för närvarande till 2 800 kronor (ungefär 300 euro).

I mål där förlikning om saken är tillåten och tvistens värde uppenbart inte överstiger hälften av det basbelopp (basbeloppet för 2015 är 44 500 kronor, vilket innebär att halva basbeloppet 2015 är 22 250 kronor) uppgår ansökningsavgiften till 900 kronor (ungefär 100 euro). I dessa mål kan det hända att **ersättningen för rättegångskostnader** inte täcker kostnader utöver

1. de kostnader som gäller rådgivning, begränsad till en timme per tillfälle för varje ärende och med ett belopp som motsvarar det belopp som betalas för en timmes rådgivning enligt rättshjälpslagen (1996:1619)
2. ansökningsavgiften
3. resa och uppehälle för part eller ställföreträdare i samband med närvaro vid en domstolsförhandling eller, om personlig närvaro inte krävs, resa och uppehälle för ombud
4. vittneskostnader
5. översättningskostnader.

Ersättning beviljas endast om kostnaderna har varit nödvändiga för att kunna ta tillvara partens rätt.

För övriga tvistemål gäller inga sådana begränsningar eller fasta kostnader.

Faser i tvistemål när fasta kostnader måste betalas

Ansökningsavgiften måste betalas till rätten när ansökningsavgiften görs. **Rättshjälpslagen** anger dock att den som har beviljats rättshjälp ska betala en rättshjälpsavgift fortlöpande till rättshjälpsbiträdet allt eftersom kostnader uppstår. Avgiftens storlek avgörs i huvudsak av den rättssökandes inkomst.

Fasta kostnader i brottmål

Fasta kostnader för parter i brottmål

Om en **offentlig försvarare** för den tilltalade förordnas av domstolen gäller den avgift per timme som anges ovan under rubriken "jurister". En särskild taxa gäller för kortvariga förhandlingar. Om den tilltalade döms för brottet ska han eller hon ersätta staten för vad som enligt rättens beslut betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare. Den tilltalade behöver dock inte betala mer för sin offentliga försvarare än det belopp som skulle ha betalats om rättshjälp hade beviljats.

I vissa fall kan ett målsägandebiträde förordnas för målsäganden (dvs. det påstådda brottsoffret) enligt lagen om målsägandebiträde. Målsäganden behöver inte stå för några kostnader för målsägandebiträdet. Om den tilltalade döms för brottet ska han eller hon ersätta staten vad som enligt rättens beslut betalats av allmänna medel i ersättning till målsägandebiträde. Den tilltalade är dock inte skyldig att betala mer än det belopp han eller hon skulle ha varit skyldig att betala om rättshjälp hade beviljats.

Faser i brottmål när fasta kostnader måste betalas

Om rätten beslutar att den tilltalade ska ersätta staten vad som enligt rättens beslut betalats av allmänna medel till hans eller hennes offentliga försvarare eller till målsägandebiträdet ska beloppet betalas efter det att domen har meddelats.

Fasta kostnader i konstitutionella mål

Fasta kostnader för parter i konstitutionella mål

Det förekommer inga **särskilda konstitutionella mål** av denna typ i Sverige. En part kan dock begära skadestånd från staten för att hans eller hennes mänskliga rättigheter har kränkts. Om detta inträffar gäller den ovannämnda regleringen av juristarvoden och fasta kostnader.

Faser i konstitutionella mål när fasta kostnader måste betalas

Ovan angiven information gäller.

Förhandsinformation som ska lämnas av advokater/juridiska ombud

Parternas rättigheter och skyldigheter

När det gäller den information som ska tillhandahållas av en medlem i **Advokatsamfundet** om parternas rättigheter och skyldigheter och deras chanser att vinna begränsar sig den **svenska rättegångsbalken** till att ange att en advokat i sin verksamhet redbart och nitiskt ska utföra de uppdrag som anförtrots honom eller henne och iakttä god advokatsed.

Vidare ska en medlem i Advokatsamfundet enligt samfundets **vägledande regler om god advokatsed** i anslutning till att uppdraget antas ange principerna för sin debitering samt upplysa klienten om vilka faktureringsrutiner som han eller hon avser att tillämpa. Enligt de vägledande reglerna får arvode debiteras genom delfaktura, a conto-faktura eller fakturering efter avslutande av uppdraget. När det gäller övriga ombud som inte är medlemmar av Advokatsamfundet anges inga lagstadgade skyldigheter av detta slag.

Bestämmelser om kostnader

Var hittar jag information om bestämmelser om kostnader i Sverige?

När det gäller rättshjälp finns information (även på engelska) på [Rättshjälpsmyndighetens](#) webbplats. Information om domstolsavgifter (även på engelska) finns på [Sveriges Domstolars](#) webbplats. Information finns även (på nästan alla officiella EU-språk) på webbplatsen för [Europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område](#).

På vilka språk kan jag få information om bestämmelser om kostnader i Sverige?

Information om tillgängliga språk finns på varje webbplats.

Var hittar jag information om medling?

Information om medling finns på webbplatsen för [Europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område](#).

Var hittar jag mer information om kostnaderna?

Webbplats med information om kostnader

Information om kostnader finns på [Sveriges Domstolars](#) webbplats. Detta är den officiella statliga webbplatsen, som finns på engelska och svenska och beskriver svenska domstolar och domstolsförfaranden.

Var hittar jag information om den genomsnittliga tid som olika förfaranden tar i anspråk?

De svenska domstolarna har som mål att avgöra flertalet tvistemål inom i genomsnitt högst 7 månader i tingsrätt respektive 5 månader i hovrätt. 2014 tog de flesta tvistemål i genomsnitt 7 månader i tingsrätterna och 6,3 månader i hovrätterna. Denna information finns (endast på svenska) på [Sveriges Domstolars](#) webbplats, där domstolarnas årsredovisning finns tillgänglig.

Flertalet brottmål ska enligt målsättningen avgöras av tingsrätt respektive hovrätt inom högst 5 månader. 2014 avgjordes merparten av brottmålen i tingsrätt inom 4,8 månader och i hovrätt inom 7,5 månader.

Var hittar jag information om den genomsnittliga sammanlagda kostnaden för ett visst förfarande?

Ingen officiell information finns tillgänglig om detta.

Moms

Vilka är de tillämpliga momssatserna?

Ansökningsavgifterna i svenska domstolar är momsbefriade. För rättsliga tjänster som tillhandahålls av privata aktörer är momssatsen 25 %.

Rättshjälp

Inkomstgränser inom det civilrättsliga området

För att beviljas rättshjälp får den sökande inte ha en inkomst som överstiger en ekonomisk tröskel som för närvarande uppgår till 260 000 kronor (ca 25 000 euro). När sökandens inkomst beräknas beaktas hela den ekonomiska situationen. Exempelvis tas hänsyn till underhållskostnader för barn, förmögenhet och skulder. I gränsöverskridande ärenden kan rättshjälp beviljas även om sökandens inkomst överstiger 260 000 kronor, förutsatt att han eller hon inte själv kan betala kostnaderna. Beviljandet bygger i dessa fall på skillnaden i levnadsomkostnader mellan Sverige och den medlemsstat där sökanden är bosatt.

Inkomstgränser inom det straffrättsliga området

Förutsatt att vissa villkor är uppfyllda har varje tilltalad rätt att företrädas av en offentlig försvarare, oavsett inkomst. Om den tilltalade döms för brottet ska han eller hon ersätta staten för vad som enligt rättsens beslut betalats av allmänna medel i ersättning till försvarare. Den tilltalade behöver dock inte betala mer för offentliga försvarares tjänster än det belopp som skulle ha betalats om rättshjälp hade beviljats.

Inkomstgränser inom det straffrättsliga området för brottsoffer

Om vissa villkor är uppfyllda har alla brottsoffer – oavsett sin inkomst – rätt till ett målsägandebitråde enligt lagen om målsägandebitråde.

Övriga villkor för beviljande av rättshjälp till brottsoffer

I vissa fall kan domstolen förordna ett **målsägandebitråde**, vanligen en advokat, som stöd för offret. Ett brottsoffer kan få stöd från ett målsägandebitråde exempelvis om han eller hon är offer för ett brott (målsägande) och har utsatts exempelvis för sexualbrott, misshandel, olagligt frihetsberövande, rån eller annat brott som kan ge fängelse för den som har begått brottet. Domstolen utser ett målsägandebitråde, men detta kan ske först när förundersökning har inletts. Målsägandebiträdet betalas av staten och kostar inget för offret.

Övriga villkor för beviljande av rättshjälp till den tilltalade

En misstänkt som är anhållen eller sitter häktad kan på begäran få en offentlig försvarare förordnad som företräder honom eller henne. En offentlig försvarare förordnas också på begäran för en person som är misstänkt för ett brott om inte lagen föreskriver ett lindrigare straff än sex månaders fängelse för det aktuella brottet.

En offentlig försvarare förordnas även i följande fall:

1. Om den misstänkte är i behov av en offentlig försvarare med hänsyn till utredningen om brottet.
2. Om en offentlig försvarare behövs med tanke på osäkerhet om vilken påföljd som ska väljas och om det finns skäl att utdöma en annan påföljd än böter eller villkorlig dom eller sådana påföljder i förening.
3. Om det finns särskilda skäl som har att göra med den misstänktes personliga situation eller vad ärendet gäller.

Om den misstänkte företräds av en försvarare som hon eller han själv har valt förordnas ingen offentlig försvarare.

Kostnadsfri rättegång i tvistemål

Om rättshjälp beviljas behöver käranden inte betala någon ansökningsavgift till domstolen. Svaranden behöver inte betala några avgifter till domstolen. Parterna kan dock bli skyldiga att betala den andra partens rättegångskostnader, inklusive ansökningsavgifter. Inga ansökningsavgifter tas ut för överklaganden till **hovrätt** eller till **Högsta domstolen**. En särskild avgift tas ut om Kronofogdemyndigheten överlämnar ett mål till en tingsrätt för fortsatt handläggning. Samma sak gäller ärenden om hävning av företagsnamn eller varumärken som vissa myndigheter kan överlämna till tingsrätten.

När betalar den förlorande parten den vinnande partens kostnader?

Som regel betalar den förlorande parten den vinnande partens rättegångskostnader. Ersättning för rättegångskostnad ska motsvara kostnaden för att förbereda rättegången och utföra talan samt kostnad för bevisning (inklusive vittnen och sakkunniga), i den mån kostnaderna har varit nödvändiga för att tillvara partens rätt. Den vinnande parten ska också få ersättning för det arbete och den tidsförlust som har orsakats av rättegången. Förhandling i syfte att lösa tvisten som har omedelbar betydelse för partens talan ska betraktas som åtgärd för rättegångens förberedande.

Arvoden för sakkunniga

Ovanstående svar om ersättning för kostnader gäller.

Arvoden för översättare och tolkar

Om en part, ett vittne eller annan person som ska höras av domstolen inte förstår eller talar svenska anlitas en tolk för att biträda domstolen. Vid behov kan domstolen ordna översättning av handlingar som lämnas till domstolen eller skickas från domstolen. Domstolen betalar översättnings- och tolkarvoden och parterna är inte skyldiga att stå för någon del av denna kostnad.

Bakgrundsmaterial

[Sveriges rapport om undersökningen om insyn i kostnaderna för civilrättsliga förfaranden](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 22/10/2015